

SUSANNE JANSSONOVÁ

RAŠELINIŠTĚ

*Kdysi dávno tu pochovávali oběti bohům a říká se,
že lidé tady beze stop mizejí ještě dnes.*

HOST

SUSANNE JANSSONOVÁ

RAŠELINIŠTĚ

SUSANNE JANSSONOVÁ

RAŠELINIŠTĚ

BRNO 2018

Offermossen

Copyright © Susanne Jansson 2017

Published by agreement with Ahlander Agency

Cover picture © Adobe Stock

Cover design © Miroslav Sokčic

Translation © Karolína Kloučková, 2018

Czech edition © Host – vydavatelství, s. r. o., 2018 (elektronické vydání)

ISBN 978-80-7577-492-7 (Formát PDF)

ISBN 978-80-7577-493-4 (Formát ePub)

ISBN 978-80-7577-494-1 (Formát MobiPocket)

*Říká se, že za každým živým člověkem chodí deset mrtvých.
Ta tíha nenechá člověka v klidu.*

—
Göran Dahlberg, *Kontakt s duchy*

*To, co není
Zalézá do všech věcí
A zabírá jejich místo*

—
Ann Jäderlundová, *hluboká láska nikdo*

Věnováno Almě a Edvardovi

Nedá se říct, že by nikdo nic neslyšel nebo neviděl. Určitě existují svědci, kteří zaslechli, jak se onou nocí rozlehly výstřely, a spatřili postavu, která vyběhla z domu a nasedla do čekajícího auta.

Někteří si šli pak zase po svém, jiní možná sledovali i příjezd policie a vynášení těl. Ale nepromluvil nikdo. Plížili se za keři, opírali se o stromy nebo se vznášeli nad zemí. Splynuli s přírodou, lidé je často vůbec nespatri. Možná to všechno byla zvířata; ať už malá, či velká, rychlá, či pomalá, bystrozraká, či poloslepá.

Pravda o tom, co se v onom domě doopravdy stalo, se nezvykle rychle rozplynula a zmizela.

Právě tak jako už tolikrát předtím.

PROLOG

K večeru začalo foukat. Vítr se nejdřív zlehka opřel do korun stromů, potom jeho poryvy zesilovaly. Nakonec útočil na všechno, co se nacházelo v jeho dosahu. Do setmění zbývala necelá půlhodina.

Na kraji parkoviště u zámečku sestoupil Johannes z kola a opřel je o lampu. Tmavé vlasy si sepnul gumičkou do ohonu. Pitomé počasí. Žádný normální člověk v takovém nečasu vůbec nevychází ven.

On však normální nebyl.

Zamkl kolo a zabloudil pohledem k Nathaliině chatě. V jednom z oken zářilo světlo petrolejové lampy a on viděl, jak Nathalie uvnitř přechází z místa na místo. Pozoroval stíny, které se pomalu a plíživě pohybovaly po stěnách.

Jako ona.

Nedávno u něho přenocovala. Ale když se ráno probudil, byla pryč. Postel vedle něho zela prázdnotou.

Říkala sice, že musí ráno brzy vstát, ale i tak byl zklamáný. Strávili spolu pěkný večer — a ona jen tak odešla, beze slova, ani žádný vzkaz mu nenechala.

Nejspíš jde o dobře známé obavy ze sblížení, říkal si v duchu, zatímco se snažil zahřát. Cítila se zranitelná, a proto se rozhodla zmizet. Tak by se to asi dalo vysvětlit, kdyby na to člověk chtěl jít psychologicky.

Děšť zesílil a Johannes čím dál víc pomýšlel na to, že se dnes běhání vzdá. Dobře věděl, že nemá vhodné oblečení. Na druhou stranu, takové míval jen zřídka. Nikdy neměl ve zvyku zabývat se předpovědí počasí, čímž možná podvědomě reagoval na fakt, že jeho matka dělávala pravý opak. Každému stupni na teploměru odpovídala různě silná látka a pro každou příležitost existovalo to správné oblečení. Celé dětství bylo obdobím zdlouhavého pořizování, zajišťování a převlékání jednotlivých kusů oděvů tak, aby správnými vrstvami nepronikla jediná kapka deště ani nejmenší závan mrazivého větru.

Jako dospělý občas zažívá pocit mimořádného štěstí, právě když nečekaně promokne nebo promrzne.

Rozběhl se po pěšině dolů a odbočil doprava, směrem od Nathaliiny chaty. Z jedné strany lemuje pěšinu les, na druhé se otevírá rašeliniště, krajina, která si ho tolik získala: rozsáhlá pustina, zakrslý, šedavý porost, teď v dešti a větru ještě houževnatější a podivnější na pohled.

Vybavil si, jak krajina vypadá v zimě, pokrytá jinovatkou. Je na ní pak cosi nadpozemského, jemného a neodolatelného, nic podobného nikdy předtím neviděl.

V jedné chvíli se odnikud vynořil velký sob a houpavě kráčel přes zamrzlá jezírka. Klapalo to, praskalo a skřípalo jako polámaná zvonkohra. Teď však slyšel jenom jednotvárný zvuk svých kroků, tvrdé údery, jako by se kupředu protloukal kladivem, mechanicky a úporně.

Po prvním úseku se klikatá pěšina změnila v širokou rovnou cestu vedoucí ke starému rašelinovému dolu. Tu a tam zahlédl štěrkovou stezku a po chvíli se objevilo parkoviště patřící k dolu. Bývalo prázdné, málokdy tady někoho potkal a v prudkém větru a dešti se místo zdálo ještě opuštěnější.

Tu a tam vedly do rašeliniště nízké dřevěné můstky. Na okamžik uvažoval, že by si cestu zkrátil, ale potom si všiml, jak je dřevo mokré. Zdálo se to příliš riskantní. Stačilo by na chvíli ztratit rovnováhu a...

„Au!“

Špatně došlápl na kámen, přestože tudy běžel už tolikrát a znal každý kořen i každou nerovnost nazpaměť. Bolest vystřelila do celé končetiny, pak na okamžik ustoupila, a nakonec udeřila plnou silou.

Do prdele!

Skákal chvíli po jedné noze a snažil se najít něco, oč by se opřel. Nakonec stejně upadl na zem.

Bolest byla hrozivá. Vítr ani déšť neustával. Pokoušel se vstát, ale na zraněnou nohu nemohl vůbec došlápnout.

Chvíli vyčkával, jestli bolest přejde. Zároveň si v duchu nadával za to, že mobil nechal doma. Jak se asi po jedné noze dostane zpátky?

Napadlo ho, že by mohl v mláží podél cesty ulomit dvě pevné větve a použít je jako berle. Myšlenka to byla dobrá, ale po chvíli se jí stejně musel vzdát, protože větve, které našel, přece jenom nebyly dost silné.

Když se s námahou střídavě dovlekl a doskákal kus cesty nazpátek, rozhlédl se po rašeliništi. A tehdy si to uvědomil. Přestalo pršet, dokonce i vítr se ztišil. Zavládl úplný klid.

Bylo to zvláštní.

Zpoza mraku na temném nebi se vyhoupl měsíc. V jeho svitu se objevily jemné obláčky mlhy vznášející se nad vlhkou zemí.

Jako by něco zaslechl. Byl to jenom vítr? Nebo nějaké zvíře? Znělo to téměř jako nářek. Jako tiché volání.

A pak uviděl o kousek dál na pěšině světlo.

Baterka. Někdo sem jde!
„Haló!“ zavolal.
Žádná odpověď.
„Potřebuju pomoc,“ pokračoval, „trochu jsem se zranil...“
Světlo přicházelo čím dál blíž. A blíž. Nakonec ho oslnilo
tak, že si musel rukou zastínit oči.
„Haló?“
Potom se kužel světla obrátil jiným směrem a on zase
uviděl.
Co se děje? stačil si ještě pomyslet.
Poté všechno zčernalo.

O tři týdny dříve

Ťuk, ťuk, ťuk.

Nathalie se probudila. Přitiskla si prsty ke spánkům, aby ťukání ustalo.

Ťuk, ťuk, ťuk.

Ťuk, ťuk, ťuk.

Pohledem na budík si potvrdila, že zbývají ještě dvě hodiny času, než bude muset vstávat. Jinými slovy: je to stejné jako obvykle. Teď už ani náhodou neusne.

Nikdy už ani náhodou neusne.

Posadila se na okraj postele a radši se zamyslela nad tím, jestli zbývá ještě něco udělat. Ne. Byt byl uklizený a většina věcí odnesená. Tašky, které ještě nenaložila do auta, čekaly připravené v předsíni. Všechno bylo hotovo.

Osprchovala se a vestoje posnídala. Snažila se zanechat co nejméně stop. Napsala vzkaz pro toho, kdo bude byt obývat, až ona odejde, a položila ho na stůl v kuchyni.

Nechala jsem v ledničce pár věcí, třeba se Vám budou hodit. Číslo účtu pro placení nájmu najdete ve včerejším mailu. Doufám, že se Vám tu bude líbit.

S pozdravem Nathalie

Dole na ulici panovalo nedělní ticho a prázdno. Naložila poslední věci do kufru auta, posadila se za volant a vyrazila.

Vyjela po pětačtyřicítce na sever a opustila Göteborg dřív, než se město stačilo probudit. Měla pocit, jako by se plížila pryč po románku na jednu noc.

Zanedlouho zastavila u čerpací stanice, natankovala, dala si kávu a dokoupila několik věcí pro první dny. Potom jela dál. A krajina se brzy změnila. Ztemněla a prohloubila se.

Je zvláštní, že cesta do minulosti vzdálené tolik let trvá jenom pár hodin. Do země jezer a lesů. Do krajiny, která je vlastně jejím domovem.

Ve velkém městě u moře se vždycky cítila jako cizinka. To bezstarostné, neklidné a nespolehlivé moře. Nikdy nezapadla mezi lidi, kteří by nejradši pořád jenom plachtili, milovali holé útesy a rovný obzor, zbožňovali slunce a netoužili po ničem jiném, než aby co nejvytrvaleji a co nejvíc pražilo. A od ní jako by očekávali totéž, jakýsi druh nejvyšších vnitřních otáček, na jaké však ona nikdy nestačila, jenom se za určitých okolností naučila předstírat opak.

Pokaždé když v létě stanula na teplé bohuslänské půdě a ponořila se do vody, ovládl ji pocit, jako by se ji moře zcela reflexivně snažilo ihned zase vyplivnout ven. Jako by vědělo, že ona do jeho přirozené sféry nepatří.

Teď na čelní sklo dopadaly první kapky zářijového deště. Zatím trochu nejisté, tiché. Jako by podzim opatrně nahlížel dovnitř, aby nerušil nebo neobtěžoval.

Pojď, pomyslela si, pojď dál.

Neostýchej se.

Uděláme to společně.

Minula sjezd na Åmål a odbočila na Fengerskog. Celým tělem jí rychle a s nečekanou silou pronikl pocit čehosi neskutečného. V duchu se musela sama sebe ptát, co se to

vlastně chystá udělat. Co se chystá uvést do pohybu. Zároveň si uvědomila, že už je skoro v cíli a že na návrat je pozdě.

Přibrzdila u staré továrny, ve které, jak věděla, nyní sídlí ateliéry, galerie a dílny umělecké školy. Na křižovatce, kde dřív stával jenom malý obchod s potravinami, teď uviděla navíc pekárnu a kavárnu. Několik mladých lidí s látkovými taškami tam právě z velkých sklenic usrkávalo ranní kávu nebo čaj. Potom zástavba opět přešla v les a silnice se po chvíli stočila březovou alejí nahoru k zámečku.

Na velkém štěrkovém prostranství parkovalo několik aut. Vystoupila, zavazadla nechala v kufru a vykročila ke vstupním dveřím.

Budova se čtyřmi věžičkami, světle zelenou plechovou střechou a bílou fasádou s velkými okny působila okázale. Stála na vyvýšeném místě, jak je to u panských sídel obvyklé. Často se také tyčí v překrásné krajině u jezera či mezi kopci.

Ale tento zámeček byl jiný. Jeho okna vyhlížela do krajiny tiché a ničím mimořádné. Do krajiny s mlžnými lukami, příkrčenými borovicemi a propadající se půdou. Byl to kraj, ve kterém slunce nikdy neproniklo až dolů a kde země nikdy nevysychala, nýbrž zůstávala vlhká a houpavá.

A ona se sem dobrovolně vrátila.

„To vy jste si pronajala chatku?“

Žena, která se představila jako Agneta, tady byla paní domu. Měla na sobě béžové kaftanové šaty přepásané širokou stuhou. Její mohutná postava v nich působila jako sloup. Světle hnědé vlasy měla zastřižené k ramenům a čelo skryté pod hustou ofinou.

„Ano, to jsem já.“

Její muž stál těsně za ní, byl o hlavu menší a oblečený v tmavém obleku. Ostřížím pohledem těkal po místnosti.

Gustav, pomyslela si Nathalie. Jako osobní strážce. Přesně takové si je pamatuju.

„V tom případě vás vítám na Slatšském zámku. Víte, že ta chatka je opravdu velmi jednoduše zařízená. Většinou se užívá jenom v letních měsících.“

„Ano, to nebude problém. Dá se tam přece zatopit, že ano?“

„Jsou tam dvoje kamna a plynová lednička. Ale to je všechno. Vodu si musíte nosit v kanystrech odtud ze sklepa a mobil nebo počítač si můžete dávat nabít u nás v kanceláři. Sprcha a toalety jsou v chodbě v prvním patře. A za chatkou je suchý záchod. Co ještě...“ řekla a zamyslela se. „Jistě, ještě kolo. Jestli budete mít zájem, je tu k půjčení staré kolo. Odkud vlastně jste?“

„Bydlím v Göteborgu.“

Na stěnách ve foyer viděla staré malované portréty elegantních dam v bohatých róbách a hrdých mužů v parádních uniformách. Jako malá z nich nemohla spustit oči, zvláště jeden ji vždycky přitahoval. Byla na něm Sofie Hansdotterová, manželka jednoho z majitelů panství, který zámeček obýval na konci devatenáctého století. Nikdy nezapomněla na její hráškově zelené šaty a teskný pohled.

Povídalo se, že přišla o sedm ze svých osmi dětí, že zešílela. Že děti tajně udusila a potom žádala manžela, aby je pochoval v rašeliništi nedaleko zámku. Aby jim byla nablízku, tak to prý říkala. A manžel jí prý vyhověl, aby její už tak rozedrané srdce ještě víc nezranil. Až nakonec jednoho dne, právě když přišlo na svět osmé dítě, v okamžiku náhlého prozření pochopil, jak vlastně všechny děti zemřely, a rozhodl se novorozeného chlapce manželce vzít. Povídalo se, že Sofie došla k místu, kde pochovala ostatní děti, vykročila přímo do rašeliniště a zmizela.

Nikdo se ji nepokusil zachránit.

Z osmého dítěte vyrostl zdravý a silný muž, který později převzal panství. Gustav, současný majitel zámečku, je jeho pravnuček.

„Vedeme s Gustavem penzion už přes pětatřicet let a předtím jej vedli manželovi rodiče,“ pokračovala Agneta tónem, který prozrazoval, že o historii zámečku nevypráví poprvé. „Panství je majetkem Gustavovy rodiny už od sedmnáctého století. Na těch obrazech okolo vidíte všechny jeho dávné předky.“ Udělala rukou rozmáchlé gesto.

Ve stejném okamžiku sestoupila po schodech z patra dolů nějaká žena.

„To je naše hospodyně Jelena. Připravuje toho nejlepšího uzeného síha na téhle straně Vänernu — to kdybyste se někdy chtěla najíst tady u nás nahoře.“

Jelena byla bledá a hubená, vypadala jako pravý opak zatíženého obrazu kypré hospodyně.

„A tady máme Alexe, našeho správce,“ pokračovala Agneta, když se ve dveřích objevil vysoký, svalnatý muž.

„Na toho se obraťte, kdyby bylo třeba něco opravit.“

Alex se zastavil, pohledem ulpěl kdesi nahoře u lustru a krátce přikývl. Potom pokračoval dál do zadních pokojů.

„Kdybyste měla jakékoli otázky, já i Gustav jsme tady ve všední dny od devíti do šestnácti hodin. Nejčastěji nás najdete v kanceláři, tady ve vedlejší místnosti. Pokud zrovna nestojíme na štaflích a nenatíráme dveře od stodoly nebo neopravujeme traktor a tak. A jindy býváme ve východním křídle, kde máme byt. Klidně nás můžete vyhledat i mimo pracovní dobu.“ Odmlčela se a pokračovala. „To by asi bylo to nejdůležitější. Právě teď tu máme to, čemu se říká ‚mimosezona‘, nic moc se tady neděje. Budete tady dělat něco zvláštního, jestli se můžu zeptat?“

„Ano, pracuju na doktorské práci. Zabývám se tím, jak globální oteplování ovlivňuje rozkladné procesy ve vlhké půdě. Jsem bioložka.“

„Chápu,“ usmála se Agneta a kývla hlavou směrem k oknům. „Jste tady kvůli rašelině. Zajímavé.“

„Přesně tak, ráda bych tu provedla pár závěrečných experimentů.“

„Naše rašeliniště je mimořádné,“ pokračovala Agneta. „Kdysi se mu prý říkalo obětní.“

„Ano.“

„Možná už jste o tom slyšela? V době železné se tady prý obětovalo bohům. Dokonce i lidské oběti. V kanceláři o tom máme brožuru. Na přelomu tisíciletí tu jednu takovou mrtvolu našli, prý z doby tři sta let před Kristem. Teď je v Kulturněhistorickém muzeu v Karlstadu.“

Nathalie přikývla. „Ano, slyšela jsem o tom...“

„Brusinková dívka,“ dodala Agneta.

„Aha,“ řekla Nathalie.

„Ano, tak jí říkají, té dívce, kterou tam našli. Ale když už je řeč o rašeliništi, doufám, že tam budete opatrná. Místy je hodně bažinaté a můstky jsou v téhle roční době dost kluzké. Nejspíš jste na to ale zvyklá.“

Chatka dole za zámečkem sestávala z kuchyně a jednoho pokoje. V kuchyni byl dřez bez kohoutku, velká spíž a jídelní stůl s lavicí a dvěma židlemi. V pokoji stála obyčejná postel, šatní skříň, jednoduchý psací stůl a dvě křesla se stolem umístěná před kachlovými kamny. Prkennými stěnami pronikal dovnitř podzimní chlad. Byla tu zima, ale čerstvý vzduch.

V jednom rohu stálo opřené o stěnu velké zrcadlo. Nathalie se posadila se zkříženýma nohama na podlahu a prohlížela si svůj obličej. Vždycky ji překvapovalo, že vypadá mnohem čerstvěji, než se cítí. Vlasy pískové barvy, které si nechávala jednou do roka zastříhnout, si stále ještě upravovala tak, jak jí to navrhli před osmi lety před focením reklamních snímků. Jednoduché polodlouhé mikádo, které nevyžadovalo žádnou složitou péči.

V osmnácti ji „objevili“ před kinem a nabídli jí modelingovou smlouvu, ačkoli nebyla dost vysoká — za tu shovívavost zřejmě měla být neskonale vděčná.

Právě ukončila gymnázium a těšila se, že si snadno vydělá nějaké peníze, ale nevydržela to. Nesnesla lak na vlasy, který páčil v nose, pudr, jímž jí líčili obličej, a ty řeči při fotografování — úsečné průpovídky, které jí měly přimět, aby vyzařovala cosi neobyčejného. Nikdy nepochopila, co přesně to mělo být.

Účes byl tím jediným, co si s sebou z této kratičké vsuvky ve svém životě nesla dál. Za minimálního úsilí přispíval k tomu, jak dobře vypadala, a ona jej z čistě praktických důvodů udržovala: přinášelo to uspokojení lidem v jejím okolí a poutalo to jejich pozornost výhradně k tomu, co se odehrává na povrchu.

V chatce stály dva kanystry s vodou a velký koš dřeva. Začala tím, že rozdělala oheň ve sporáku i v kachlových kamnech, potom v kuchyni uložila zásoby jídla a do skříně narovнала oblečení. Nakonec rozložila velkou mapu okolí, přišpendlila ji na zeď za psacím stolem a nazula si pantofle a oblékla si tlustý svetr.

Chvíli přecházela po chatce a rozhlížela se. V kamnech praskalo a sporák čoudil tak, až musela otevřít okno.

Po chvíli se tah v komíně srovnal a zdálo se, že všechno funguje. Nathalie si ohřála tortelliny z plechovky koupené u čerpací stanice a snědla housku s taveným sýrem.

Za chatkou byl malý dvorek obrostlý šípkovými keři a vpředu stála dvě stará dřevěná křesla. Několik metrů před chatkou vedla běžecká trasa klikatící se kolem rašeliniště.

Nathalie si oblékla bundu, opatrně se posadila na jedno z křesílek a rozhlédla se po krajině. Jako by se vůbec nic nezměnilo, všechno zůstalo takové, jaké to bývalo vždycky. Nejenom posledních patnáct let, ale už po celá staletí, kam až paměť sahá. Šedé pokroucené borovice, kaluže a jezírka blyštící se mezi vlhkými zelenými chomáči. Skrytá pustina temných odstínů, jemně se třpytící suchopýr na tenkých rezavě červených kmenech podzimně zbarvených stromů.

Jako by ještě teď slyšela pohvizdování kolih nesoucí se ozvěnou mezi mraky, přestože ptáci už toto místo pro letošek dávno opustili. Slyší ty zvuky, ačkoli jejich bublání a klokotání už tak dávno nezaslechla, jejich tokání, které tak milovala, než se všechno změnilo, než se v jejích vzpomínkách proměnilo v uštěpačný smích, děsivé varování před tím, co mělo přijít.

Když pomyslela na to, do čeho se rozhodla vstoupit, připadala si příliš troufalá, téměř ukvapená. Jako by ji cosi přimělo překročit hranici, za niž však ještě nebyla připravena nahlédnout.

Při pohledu na západ spatřila sloupy elektrického vedení tyčící se nad stromy. Byly to tytéž sloupy, na které se dívala z okna své ložnice a které ji zachránily pokaždé, když venku trochu zabloudila. Vkradlo se jí to do mysli jako sotva zachytitelná myšlenka: když bude ty sloupy sledovat, dojde i nyní až tam, až k místu, kde všechno začalo i skončilo.

Když se první ráno v chatě probudila, venku byla ještě tma. Tma byla jednou z mála známek podzimu, které neměla ráda. Temná rána, temné večery a dny, z nichž se postupně vytrácelo světlo. Léto bylo lepší v tom, že když ji jako obvykle okolo čtvrté hodiny ranní probudilo ťukání v hlavě, už se rozednívalo. Za světla bylo snazší setřást ze sebe tíhu probuzení, nevyslovitelný pocit, že něco není v pořádku, zatímco mozek horečně pátral po příčině. Podzimní temnota měla opačný účinek. Všechno těžké jako by v ní radostně bujelo.

Nathalie zapálila petrolejovou lampu u postele a došla ke kachlovým kamnům. Byla ještě teplá. Pomalu je objala jako dávno ztraceného přítele. Se zavřenýma očima se postavila těsně k nim a přitiskla se tváří, dlaněmi a stehny k teplým kachlíkům. V hlavě se jí vynořilo slovo *modlitba*. *Takový je to pocit?*

Najednou se od okna ozval škrabavý zvuk.

Co to bylo?

Pomalým krokem došla k oknu a pokusila se vyhlédnout ven. *Straky?*

Neviděla nic. Nic než venkovní osvětlení nahoře u zámečku o sto metrů dál. Dvě malé kulaté lucerny vznášející se ve tmě.

Když se venku takhle setmělo, cítila se ve světle petrolejové lampy zranitelná. Na oknech nebyly žádné závěsy. Ale v horních rozích všech rámců byl zatlučený hřebík. Postavila se na židli, svázala k sobě dva tlusté svetry a pokusila se je zavěsit tak, aby zakryly okno nejbliž k posteli. Nebylo to ono. Musí najít ještě nějakou deku nebo prostěradlo. I na ostatní okna.

Z cestovní tašky vytáhla včerejší noviny a zavrtala se zpátky pod peřinu. Pokoušela se číst nějaký komentář týkající se energetické politiky, ale nemohla se vůbec soustředit. Okna na ni zírala. Tma nahlížela dovnitř.

Sakra. Jak tohle vydrží?

Vůbec nepočítala s tím, že se bude cítit tak bezbranná. To ani trochu nebylo v plánu. Ne, tomu se musí postavit. Bude se teď soustředit na dvě věci: na práci a na nejasné podvědomé poslání, které — jak tušila — spočívalo jen na ní.

O tom, že se vydala sem do mokřadů, nikdo nevěděl. Nikdo kromě vedoucího její doktorské práce, který právě byl také na cestách.

Nathalii se líbila myšlenka, že jednoduše odjela. Zmizet z každodenního shonu jí připadalo jako očista, jako naplnění absolutní svobody.

Před čtrnácti lety toto místo beze slova opustila. Nyní při svém návratu měla pocit, jako by se postavila před zrcadlo, jako by navjela provázek vedoucí až na začátek, aby mohla rozmotat všechny uzlíky a začít znovu.

Většina jejích přátel si nejspíš ani nevšimne, že z Göteborgu odjela. Všichni jsou stejně jako ona vědci, roztroušení po celé zeměkouli.

Jediní, kdo by se mohli divit, kam se poděla, byli její nevlastní rodiče.

V posledních letech se Nathalie už ani nesnažila udržovat s nimi dobré vztahy, a čím méně se stýkali, tím prudší spory mezi nimi propukaly, především ze strany její nevlastní matky Harriet.

„Tohle je tvůj vděk za všechno, co jsme pro tebe udělali?“ osočila se na ni Harriet, když spolu naposledy předstíraly cosi jako rozhovor. Pěstouni se u Nathalie zastavili s květinou k narozeninám a Harriet nedokázala skrýt své pocity. Kulatý obličej měla úplně rudý a stěží udržela slzy.

Nathaliin pěstoun Lars celou dobu seděl na židli v kabátě. Bez ustání si upravoval knír a oči upíral na podlahu.

„Jdeme,“ prohlásil nakonec. „Nechme toho. Vždyť ona o to nestojí.“

Konstatování hrozných skutečností v Nathalii na okamžik probudilo jistou sounáležitost, jinak však necítila vůbec nic. Nic. A právě to si nejspíš uvědomila i Harriet.

Před odchodem se na ni dlouze zahleděla svými drobnými očima, ze kterých zmizel veškerý soucit, a zlomeně řekla: „Víš, že jsi hrozná? Vždycky jsem si myslela, že se tak chováš kvůli tomu, co se ti stalo, ale teď už si tím nejsem jistá. Možná jsi prostě taková: povrchní, bezcitná a nevděčná.“

Nathalie se v pevně zavázaném županu usadila doprostřed pokoje, jako by chtěla znovu získat kontrolu a překonat pocit zranitelnosti. Před sebe položila hromádku dokumentů: výsledky měření a experimentů, které zatím uskutečnila v Německu, Holandsku, Polsku a Dánsku.

Ticho, pomyslela si a rozhlédla se. V chatě bylo takové ticho. Tak tíživé. Možná si na to musí jenom zvyknout.

Snažila se naslouchat všem zvukům, které ji přese všechny obklopovaly: unavenou mouchu bzučící v posledním tažení na okně v kuchyni, praskání a hukot ohně ve sporáku,

skřehotání havrana někde úplně blízko u chaty. Pak se zkusila pro změnu soustředit na pachy. Bylo to těžší: hořící dřevo, mýdlo, saze. Rozložila diagram dusíkatých frakcí a přemýšlela o odchylkách. Proč byly například některé hodnoty v Německu a Polsku vyšší? Souvisí to s ročním obdobím, s konkrétním prostředím, anebo je to způsobeno globálním oteplováním?

Její kolegové z jiných zemí, kteří se zabývají podobnými otázkami, prováděli výzkum nejprve v polárních oblastech, v extrémních prostředích, kde byla půda celoročně zmrzlá. Když nyní globální oteplování zapříčinilo tání i v těchto místech, došlo v tamních půdách k nastartování procesů vedoucích k ještě větší produkci skleníkových plynů uvolňujících se do atmosféry. Otázkou zůstávalo, kolikrát se množství plynů zvětšilo a jak to ovlivňuje oteplování v celosvětovém měřítku.

Dřív byla Nathalie členkou severského výzkumného týmu, který se zabýval toutéž problematikou ve švédských horách. Jakmile se objevila příležitost zaměřit se konkrétně na severské a středoevropské mokřady, okamžitě se jí chopila — a grant získala.

Její práce bude nepochybně důležitým příspěvkem ke klimatologickým výzkumům, jejichž výsledky jsou tak důležité pro rozhodování politiků. Ale teprve když si zamluvila ubytování a všechno naplánovala, začala si uvědomovat, že její cesta sem nemá význam jenom čistě profesní. Že existuje i osobní důvod a že její rozhodnutí bylo založeno ještě na čemsi jiném, co dřív nebrala v úvahu.

Ačkoli se to zpětně zdá jako samozřejmé, ty myšlenky ji v první chvíli úplně zdrtily. Přitlačily ji ke zdi, aby si pojistily, že tentokrát bude naslouchat. Až potom ji nechaly zase dýchat. A i přesto, že se zatím neodvažovala zajít

ve svém nitru příliš daleko, tak každopádně ani o krok neucouvla.

Vypravila se sem, na to velice opuštěné místo v mokřadech mezi Dalslandem a Värmlandem.

A to bylo asi ze všeho nejdůležitější.

Vycházela z chaty, jenom když se potřebovala osprchovat, musela přinést vodu nebo nabít počítač a mobil. Potřebovala se v novém obydlí usadit, najít pevný výchozí bod, než se doopravdy pustí do rašeliniště.

Na mapě si předběžně označila místa odběru různých vzorků. V celé oblasti si vyhlédla dvanáct naprosto odlišných lokalit a měření rozdělila do dvou dnů, aby získala objektivní hodnoty. A totéž udělá v listopadu, až se půda ochladí.

V prvních dnech nepromluvila s jediným člověkem. Ale každé odpoledne v přibližně stejnou dobu zahlédla oknem muže svého věku, jak běží po cestě okolo chaty. Pokaždé po jejím příbytku zvědavě pošilhával.

Jednoho dne, když se blížil, se Nathalie právě vracela ze záchodu. Muž se zastavil a opřel se dlaněmi o stehna, aby nabral dech. Nejdřív jeden na druhého ani nepohlédli, ale on na ni nakonec kývl.

„Zdravím,“ řekl stále ještě velmi udýchaně. „To vy tady teď bydlíte?“

Nathalie si připadala, jako by ji někdo přepadl. Vůbec nepočítala s tím, že by teď venku na někoho narazila, těšila se, že tady nedobrovolnému kontaktu s okolním světem úplně unikne.

„Jo, dá se to tak říct,“ odpověděla. „Dočasně. Mám tu chatku pronajatou.“

Otočila se a vykročila ke dveřím.

„Krásné místo. Já jsem Johannes,“ řekl muž a zvedl ruku na pozdrav. „Mohl bych... poprosit o trochu vody? Zapomněl jsem si vzít láhev. A mám příšernou žízeň.“

„Samozřejmě.“ Nathalie vešla dovnitř, vrátila se s plnou skleničkou a nabídla mu ji.

„Díky,“ řekl, naráz sklenku vypil a podal ji Nathalii. Spodním okrajem trička si otřel pot z obličeje, napřímil se a rukou si pročísl lesklé vlasy.

Černé jako uhel, problesklo jí hlavou. *Krásné.*

„Běhá se tu dobře?“ zeptala se, jen aby něco řekla.

„Je to tady nádherné. Celé okolí, prostě...“ Zakroutil hlavou, jako by nemohl najít správná slova. „Studuju na umělecké škole ve Fengerskogu a nikdo jiný ze školy tu ještě nebyl. Vůbec to nechápu. Je tady tak krásně. Ale vlastně jsem rád,“ řekl a usmál se. „Je hezké být v přírodě sám.“

Kývl na ni.

„A vy? Co tady děláte?“

Nathalie váhala. Slova se v ní vzpouzela, nechtělo se jim ven, toužila se skrývat nebo jen odpočívat. Už se unavila dlouhou službou, udržováním každodenní hry. Zároveň však na tom cizinci bylo cosi pro ni přitažlivého.

Navíc se nedalo popřít, že při pohledu zblízka má lákavě hebkou pleť, asi by se řeklo olivové barvy. Nebránila by se tomu, moct si ji potajmu chvíli prohlížet a přemýšlet nad tím, jaké geny a mastné kyseliny mohou kožním buňkám propůjčit takovou krásu.

„Měřím skleníkové plyny v rašelině,“ řekla a odhrnula si pramínek vlasů za ucho. „Mimo jiné. Nebo tedy budu. Vlastně jsem ještě úplně nezačala.“

„Skleníkové plyny? To děláte pro nějakou firmu?“

„Ne... píšu o tom práci. Jsem biologka.“

„Aha, to je zajímavé. Rád bych se o tom dozvěděl víc,“ podotkl, odmlčel se, jako by odhadoval situaci, a pak pokračoval, „...ale nechci vás rušit. Určitě se zase uvidíme, během tudy skoro každý den.“

Znovu zvedl ruku na pozdrav a pokračoval směrem k parkovišti.

Nathalie pozorovala svaly na jeho stehnech a lýtkách, doklad jí nezmizel z dohledu. *Silné a pružné*, pomyslela si. *Vytrvalé*.

V následujících dnech se Nathalie v době, kdy Johannes běhával okolo, držela uvnitř chatky. Kousek od okna, dost blízko na to, aby ho viděla, ale on ji přitom nespáčil.

Jednou odpoledne, aniž věděla proč, uvařila celou konvici čaje. Posadila se na křeslo před chatkou a zanedlouho okolo běžel Johannes.

„Nedáte si trochu čaje?“ zavolala.

Zastavil se, otřel si rukou tvář a udiveně pozvedl obočí. Nathalie si nejdřív nebyla jistá, jestli byl překvapený nebo mu to pozvání připadalo poněkud zvláštní, a hned zalitovala, že ho oslovila. Ale potom Johannes odvětil: „Moc rád!“ A vykročil k ní.

Zašla dovnitř pro mléko, cukr a další hrnek a postavila všechno na malý stolek mezi křesly. Cítila radost, ale i velkou nervozitu.

Johannes se posadil. Pohyboval se klidně a měkce a působil sebejistě. Ale nijak přehnaně. *Otevřenost ke všemu a nulová potřeba cokoli skrývat*, napadlo ji. A zároveň ostré píchnutí v hrudi: *přesně jako já, jen naopak*.

Johannes si do šálku naložil několik lžiček cukru. Pak si všiml jejího skeptického úsměvu a zasmál se.

„Já vím. Můj táta byl Maročan, mám zřejmě potřebu cukru v krvi.“

Opřeli se do křesílek a odpolední slunce rychle klesalo k obzoru.

„Tak jak se vám tady studuje?“ zeptala se.

„Škola je fajn. Mám dobré učitele, zajímavé spolužáky. Je tu klid, takže se udělá spousta práce.“

„A není tu někdy trochu smutno? Když se člověku zrovna nechce učit?“

„Asi trochu jo. Ale když se chcete pobavit, je tu kam jít. Jsou tu koncerty, slavnosti a tak.“ Obrátil se k ní, jako by chtěl odvrátit pozornost od sebe samého. „Ale povídejte vy. Jak vypadá vaše práce? Měříte skleníkové plyny, jak se to dělá?“

Pověděla mu o vzorcích, které se chystala odebrat o víkend. Zaujatě naslouchal.

„Nestála byste o společnost?“ zeptal se potom. „Zní to moc zajímavě. Rád bych viděl, jak se taková věc dělá. Můžu pomoci třeba... nosit věci. Nebo tak něco.“

Chvíli bylo ticho.

Něco se v ní svíjelo; lákavá představa se splétala dohromady s nepříjemným a neodbytným pocitem nebezpečí. Ale bylo tu ještě něco: vědomí, že by se docela hodilo mít s sebou další dvě pomocné ruce.

„Vy byste chtěl?“ Podívala se přímo před sebe. „Vlastně, proč ne? Určitě mi tím pomůžete.“

Musí se do rašeliníště nejprve vypravit sama, bez Johanne-se, pomyslela si. Potřebuje se poddat mokřadům nejdřív o samotě. A navíc musí připravit odběrná stanoviště. Na dvanácti různých místech vmáčkne do země části uřezaných odpadních trubek. Ty potom uzavře gumovými zátkami, do nichž je možné zasunout kanylu k odběru plynů.

Dnes ráno se probudila neobvykle pozdě. Ťukání v hlavě se zdálo být o něco méně naléhavé než jindy. Zato neklid v ní divoce pulzoval, šířil se jí z hrudi do hlavy a potom dolů do žaludku. Nyní pohltit celé její tělo. Cítila se jako abstinující narkoman, jehož drogou bylo vytěšňování a popírání skutečnosti. *K čemu má tohle být dobré*, ptal se ďábel uvelebený na jejím pravém rameni, *co tu vůbec děláš, vrať se domů*. Na levém rameni jí nespočíval žádný anděl, nebylo tam nic než prázdnota. Vygumované místo. Zasvědilo ji pod víčky, neboť si uvědomila, kdo na tom místě chybí: *já*.

Schválně protahovala snídani. Otevřela dveře ven, aby dovnitř pronikla trocha krásného podzimního počasí, přecházela mezi místnostmi, napsala seznam věcí, které nesmějí zapomenout, až půjdou měřit.

Kousek od ní se vinula cesta k rašeliništi. Stačilo jenom vykročit a klást jednu nohu před druhou. Nebylo na tom nic těžkého. Nemělo na tom být nic těžkého.

A nakonec to udělala. Bez rozmyslu, jako když člověk skočí do vody, přestože je chladno. Protože je to svým způsobem správná věc a protože se potom většinou cítí skvěle.

Její nohy na pěšině. Její tělo na této půdě, opět. Čas mezi tehdy a nyní, smrsknutý do tenoučkových motýlích křídel a několik mávnutími navždy vymazaný.

Nathalie chvíli kráčela po cestě a potom odbočila k rašeliništi, kde chodníček z pěti vedle sebe položených starých prken vytvářel klikatící se linii protínající krajinu. Zdálo se, že se tu za ty roky nic moc nezměnilo, nějaké opravy byly však určitě nutné, říkala si v duchu.

Vždyť je to skoro patnáct let.

Světlo bylo tlumené a vzduch chladný. Krajina se rozprostírala do dálky, žlutavá a šedá. Stromy, které se jí dřív

zdály zkroucené a zakrslé, jako by se najednou uctivě kláněly. Ukláněly se a kývaly na pozdrav.

A ona pozdravy opětovala; opatrně se otevírala, uvolňovala. Nechala se vést kupředu.

Čas přestal existovat, splynul s okolní krajinou i s ní. Jako by se pohybovala v mozaice, v níž se části jí samé mísily s fragmenty jejího okolí.

Šla pomalu a dlouho, nakonec opatrně šlápla na několik tvrdých trsů, posadila se a opřela o malou borovici.

Jen tak tam seděla, ponořená do rytmu vlastního dechu. Začalo poprchávat, drobné kapky jí s tichým bubnováním dopadaly na bundu, podobně jako když po ránu prší na stanovou plachtu. Vzduch voněl jehličím. Vlhké holínky měla obalené zežloutlými listy vřesen, které právě začaly opadávat. Vzala několik lístků do ruky a opatrně je promnula v prstech. Pak nasála ostrou kořeněnou vůni a zavřela oči.

Uplynulo několik minut. Možná čtvrt hodiny. Potom se k ní jako zvědavé zvíře s nejasnými úmysly přikradla mlha. Připlížila se po vlhké zemi až k jejím nohám a obklopila ji.

Jako by říkala: *Ty. To jsi ty. Dlouho ses neukázala.*

Zůstala nehybně na místě. Skoro nedýchala. Seděla s přivřenými očima a čekala, až ta chvíle pomine.

Aniž si to uvědomila, její rty začaly šeptat slova: *Já vím. Trvalo mi to. Ale teď jsem tu.*

V sobotu v devět hodin čekala na Johannese před chatou oblečená v pracovních kalhotách, bundě a s holínkami na nohou. Do batohu zabalila kávu, oběd a vybavení k odběru vzorků. Johannes opřel kolo o stěnu chaty a došel k ní v riflích, teniskách a mikině s kapucí pod džínovou bundou. Když si všiml jejího pohledu, rozhodil rukama.

„Není to dobrý?“ zasmál se. „Ale jo,“ odpověděl si sám. „To půjde. Pojd', vyrazíme.“

„Je tam hodně mokro,“ namítla.

„O to hezčí pak bude vrátit se domů do tepla.“

Pobrali společně všechno potřebné a vyrazili cestou, po které se včera vydala sama. Orientovali se podle GPS a brzy došli k prvnímu místu, kde Nathalie vmáčkla do země část trubky. Nyní z batohu vytáhla šest černých plastových uzávěrů o dvacetimetrovém průměru a s gumovou zátkou uprostřed.

„Podívej,“ řekla a ukázala na zátku. „Sem zasunu jehlu k odběru plynů, které vystupují z půdy. A plyny potom natáhnou injekcí do těchhle zkumavek.“

Otevřela tašku s malými zkumavkami pečlivě srovnanými v řadách. „Na každém místě provedeme čtyři měření — po pěti, deseti, patnácti a dvaceti minutách. Jsi pro?“

„Jsem pro.“

„Měříme množství dusíku, oxidu dusného a metanu, které rašelina produkuje. Oxid dusný a metan se ve skutečnosti podílejí na skleníkovém efektu mnohem výrazněji než oxid uhličitý. Tudíž mají i větší vliv na proměny klimatu.“

„Takže to jsou samé škodliviny?“

„Vlastně ne. Bez skleníkových plynů by se na Zemi nedalo žít. Byla by tady zima. Potíž je v tom, že kvůli zvyšující se průměrné teplotě se znásobují i procesy v půdě, tím vzniká víc skleníkových plynů, než je třeba, a v důsledku to vede k dalšímu globálnímu oteplování... a to zase způsobuje vyšší produkci plynů. A tak dále. Je to uzavřený kruh.“ Vykročila k odběrnému místu. „Napoprve ti to ukážu a pak to můžeš zkusit sám.“

Johannes přikývl a spokojeně se usmál. „Jasně!“

Nathalie nasadila první víčko, udělala několik rychlých kroků a nasadila druhé. Doběhla nazpátek a zasunula kanylu do zátky v prvním víčku a totéž hned udělala s druhým. Pak zapnula stopky.

„Za pět minut bude čas na další měření,“ pronesla a vtlačila obsah injekčních stříkaček do zkumavek v tašce. „Můžeš pak odebrat vzorek z tamté trubky a já z téhle.“

„Jsem z toho nervózní,“ řekl Johannes se zaťatými zuby.

„To se nedivím, vždyť mi taky můžeš pokazit celou práci.“

„Nech toho.“

„Dělám si legraci, buď v klidu. Je to úplně jednoduchý, zvládneš to bez problémů.“

Podala mu stříkačku. „Musíš jehlu sevřít pevně mezi prsty. Někdy to i pěkně bolí, hlavně v zimě, když má člověk promrzlé ruce.“

Po uplynutí pěti minut stáli oba připravení každý u své trubky.

„Tak se do toho pustíme,“ pokynula Nathalie a zasunula jehlu do zátky. Pokukovala při tom po Johannesovi, který celou proceduru vykonal se soustředěným úsměvem na rtech.

„Skvěle,“ pochválila ho, když byl hotov. „Máš talent.“

Johannes zaťal pěsti a ve vítězném gestu zvedl ruce do výšky. „Já to věděl!“

„Máme pět minut. Dáš si kafe?“ navrhla.

Nalila kávu do dvou hrnků, a zatímco Johannes pil, nenápadně ho pozorovala. Boty už měl úplně promáčené.

„Co vlastně přesně definuje rašelinu?“ zeptal se a rozhlédl se po krajině.

„No, rašelina je v zásadě druh mokřadu,“ odpověděla Nathalie, podala Johannesovi rozkládací stoličku a sama se posadila na přinesenou sedací podložku. „Mokřad je oblast, kde se vodní hladina většinu roku drží těsně nad nebo těsně pod povrchem země. Říká se, že polovinu vegetace musí tvořit hydrofilní druhy.“

„Hydrofilní?“ opakoval po ní Johannes a zasmál se.

„Vlhkomilné.“

Johannes pozvedl obočí. „Tak to jsem se naučil nové slovo. Zní to trochu... slizce.“

„Myslíš? Rašeliniště existuje spousta typů, ale v zásadě se dají rozdělit na vrchoviště, slatě a přechodná rašeliniště. Vrchoviště je závislé jenom na srážkách, protože je izolované od spodních vod. K rostlinám neproniká žádná vlhkost zdola. V takovém prostředí přežívají jenom druhy, kterým stačí minimum živin, hlavně různé rašeliničky.“

Pohlédla na něj.

„Rozpovídala jsem se, ale tohle tě asi nezajímá?“

„Ale jo.“

Nathalie se na něj skepticky pousmála.

„Myslím to vážně, pokračuj,“ trval na svém Johannes.

„Dobře. Rašeliníky mají...“ řekla a uchopila mezi prsty část rostliny, „v listech buňky schopné uložit velké množství vody. Vlastně si tím vytvářejí vlastní zásobníky nad hladinou spodní vody. A když rašeliník odumírá, přetváří se v rašelinu, které přibývá, a pomalu tak zvedá rostliny nad původní úroveň zeminy.“

Johannes zaujatě naslouchal.

„A kromě toho fungují mokřady v přírodě podobně jako ledviny,“ pokračovala. „Dokážou z vody načerpat přebytek živin, zadržují vodu třeba v době tání nebo při silných deštích. Proto je škoda, že jich už tolik zmizelo.“

„A proč zmizely?“

„Jednak bylo podnebí dřív vlhčí a pak taky industrializace zemědělství vedla k vysušení velkých ploch prostřednictvím odvodních kanálů.“ Zvedla hrnek s kávou k ústům a podívala se na hodinky. „Do háje, musíme měřit!“

Zdálo se, že všechno, o čem mluví, považuje Johannes za nesmírně zajímavé. Když v neděli odebírali další vzorky na severní straně, říkala si, že je to až podezřelé. Ještě nikdy se mimo univerzitu nesešla s nikým, kdo by jí kladl tolik otázek.

Neustále zapomínali na čas a museli pak spěchat, aby honem nabrali vzorky.

„Ještě jednu věc jsem chtěl vždycky vědět,“ prohlásil Johannes, když už byla Nathalie přesvědčená, že se zeptal úplně na všechno, co ho o rašelině a mokřadech mohlo napadnout. „To, čemu normálně říkáme rašeliník a dává se to do adventních věnců nebo mezi stará okna, to přece takhle vůbec nevypadá. Jak to spolu souvisí?“

„To je dobrá otázka,“ odvětila Nathalie. „To, co se v obchodech prodává na Vánoce jako rašeliník, je ve skutečnosti

lišejník. A říct, že rašeliník a lišejník jsou totéž, je asi podobný nesmysl jako zaměňovat slony a sasanky.“

Johannes se zasmál. „Jak to myslíš?“

„Lišejník je tvořen dvěma organismy, které žijí v symbióze: řasou a houbou. Řasa dodává energii v podobě uhlohydrátů, které produkuje při fotosyntéze, a houba poskytuje vodu a minerální látky. Na rozdíl od toho je rašeliník především jenom jeden organismus.“

„To řeknu mámě, až bude chystat vánoční výzdobu,“ řekl Johannes s úsměvem. „Bude se cítit podvedená.“

Když byli i v neděli hotovi s prací, vrátili se do chaty. Nathalie uvařila oběd. Připravila jídlo, které dělávala při každé mimořádné příležitosti, a také jediné, které uměla — dušené jehněčí s hořčicí, paprikou a bramborami.

„Takhle jsem jehněčí ještě nikdy nejedl,“ řekl Johannes. „Je to vážně skvělé.“

Otevřeli láhev červeného vína a bavili se o tom, jak se Nathalie stala bioložkou.

„Vlastně to začalo třaskavým plynem,“ začala a vyprávěla o tom, jak při jedné hodině chemie na druhém stupni měla ve zkumavce trochu kyseliny chlorovodíkové a hořčičk. Potom k ústí přiložila zápalku a bum! Vznikl třaskavý plyn.

„To bylo nejspíš poprvé, co jsem ve škole zažila něco záporného,“ pokračovala.

Jakmile pak došlo na rozhodování o gymnáziu, samozřejmě zvolila přírodovědnou třídu. Bavilo ji pracovat v laboratoři, nosit bílý plášť, ráda udržovala pořádek a čistotu a starala se o to, aby byly ochranné pomůcky na svých místech. Milovala měření a vážení, počítání molekul, kolik molů látky je třeba a kolik to bude gramů. Když se pak v první jarní den všichni hráli na slunci a vychutnávali si kávu, při pohledu

do šálku Nathalie jako jediná nepociťovala radost jenom nad tím, že se mléko s kávou opravdu promíchá nebo že se v teplém nápoji rozpustí cukr a zmizí, ale i nad vzpomínkou, jak poprvé porozuměla tomu, proč se to děje.

Pokusům se pak věnovala čím dál intenzivněji, pronikala hlouběji a hlouběji do jednotlivých procesů a postupovala dál a dál v již probádaných oblastech. Necítila při tom žádnou zvláštní radost ani vzrušení, přinášelo jí to pouze klid. A strukturovanost vědy se jí nevědomky, pomalu, avšak neochvějně, stávala skutečným novým domovem. Ochranná síť utkaná ze základních axiomů a dokonale utříděných fakt, ve které se zachytila po nepochopitelných událostech, jež od dětství formovaly její život a nakonec ho obrátily vzhůru nohama.

O tom však Johannesovi nevyprávěla.

On mluvil o tom, jak jeho otec, který už nežije, sbíral motýly a jiný hmyz. Celou jednu místnost měl plnou odborných knih a latinských slovníků, přesně jako Nathalie. A Johannes tam jako dítě moc rád chodil.

„Možná proto...“ udělal gesto směrem k ní, „mě přitahuješ.“

„Protože ti připomínám tvého tátu?“ odvětila opatrně a pochybovačně se pousmála.

„Protože se s tebou cítím jako doma.“

Nathalie předstírala, že si závažnosti jeho slov nevšimla.

„A co ty?“ opáčila. „Jaký je tvůj příběh? Proč chceš být umělcem?“

„To ti povím až jindy. Už je moc pozdě,“ řekl a vstal.

„Můžu spát na pohovce v kuchyni,“ odpověděla. „Ty si lehneš do postele.“

„Pojedu domů.“

„To nejspíš nebude dobrý nápad,“ zasmála se Nathalie.
„To je v pohodě. Uvidíme se asi zítra.“
Johannes ji objal, políbil na čelo a odešel.

Druhý den vstala Nathalie brzy ráno a celé dopoledne hořečně uklízela. Zametala, stírala prach, drhla podlahy a prala prádlo, to všechno s pocitem, že ze sebe musí něco dostat ven, jakýsi palčivý neklid. V poledne zapípal mobil.

Nemáš chuť něco podniknout? O víkendu jsi zvládla spoustu práce, třeba by sis mohla udělat volno? J.

Nathalie v duchu váhala, ale prsty se samy rozběhly po tlačítkách telefonu.

Jasně, ráda. A ty dneska nemusíš nic dělat?

Můžu se omluvit.

Tak jo. Máš nějaký nápad?

Jo. Za chvíli jsem u tebe a povím ti to.

Dorazil na kole, zrovna když Nathalie seděla na schodech před chatou a jedla. Byl krásný zářijový den a při pohledu na jeho známou postavu s tmavými vlasy lesknoucími se ve slunečním svitu pocítila v nitru jakousi lehkost.

„Ahoj!“ Zastavil kousek před ní a spustil na zem jednu nohu. „To je ale krásně!“

„To jo,“ odpověděla. „Taky nemám nejmenší chuť sedět teď zavřená uvnitř a studovat diagramy.“

Johannes položil kolo do trávy, sklonil se, aby ji objal, a posadil se vedle ní na schody.